

Leto: II.

Maribor, torek 12. julija 1921.

Številka: 154.

Kralj Peter I.

"Jaz sem prvi služabnik države".
Kralj Friderik II.

Kralj Peter Karadžordžević je zasedel srbski prestol v težki dobi, ki jo lahko označimo kot preskušnjo mlade srbske svobode. Obrenović je izpremenil konak v tipičen balkanski vladarski dvor. Narod se je krčil v ustavnih borbah. Korupcija je prihajala od zgoraj, a to je še bila edina tolažba vsem, ki so se borili za svobodo. Bilo je jasno, da mora priti dan, ko se bo ta gnojna rana odprla in bo iztekel gnoj, da si bo mogla država oddahnuti. Res je nastopila usodna ura za Obrenović in radosten trenutek za srbsko svobodo. V Petru Karadžordževiću je ljudstvo pozdravilo vladarja po svoji in po božji volji. Zato se s tem dnem začelja novo poglavje narodne zgodovine, ki se po svoji veličastnosti da primerjati samo z zgodovino starih srbskih vladarjev.

Kronanja kralja Petra I. se je udeležilo tudi par mladih nacionalistov iz bivše avstro-ogrske monarhije. Beograd jih je sprejel kot svoje dobre goste, a komu je takrat resno padlo v glavo, da bo novokronani kralj združil pod svojim žezlom vse srbske, hrvatske in slovenske pokrajine ter storil zgodovinski čin, ki presega vsa dosedanja dela narodnih vladarjev na slovanskem jugu? A bila je v vseh in v njem samem neka podzavestna slutnja, da je z izgradnjo srbske države udarjen temelj novi politični organizaciji med Južnimi Slovenci, katera mora po zakonih kohezije zbrati vse homogene narodne dele v eno celoto.

Kralj Peter I. je sprejel vladarsko žezlo dobro vedoč, kaj pomeni vladar v današnji dobi in posebej še v državi lastnega naroda. Vladarja karakterizirata v glavnem dva izreka: "Država sem jaz" (Ljudevit XV.) in "Jaz sem prvi služabnik države" (Friderik). V obeh leže tisočletni pravci človeške zgodovine. Od despotizma je vodila dolga pot do državnega absolutizma, pred katerim se je poklonilo tudi vladarsko žezlo. Z današnjega stališča pomeni Friderikova udanost državnim interesom precejšen napredek v primeri z Ljudovito samopašnostjo. Toda Velika Revolucija je zarezala brazde še globlje in pripravila tla vladi ljudstva. To je bil nujen sociološko kulturni proces in vsi, ki so se mu zoperstavliali, so morali pasti. Država je ljudstvo in vladar je prvi služabnik države — ljudstva. Naš kralj Peter je razumel pojem države, vladanja in svobode v njegovem pozitivnem in zdravem smislu, brez Hegelove nemške abstraktnosti. Peter Karadžordžević je v svoji skromni ženevski sobici prevajal eno najlepših knjig o svobodi, delo, ki je

izšlo v deželi, katera se je že v 17. stoletju borila za magno charto svoje svobode, Johna Stuarta Milla »On Liberty«. Iz te pozitivne filozofije o državi, vladarju, družbi, poedincu, verstvu itd. je črpal mladi princ plemenite nauke o vrednosti svobode in jih podal

sporu zvezo med Turki in Nemci. Slutnja neposredne nevarnosti, ki je pretihla Srbiji in južnim Slovenom sploh, se je izpolnila. L. 1912 in osobito v letih 1914—1918 je bila dejstvo, ki ni o njem nikdo dvomil. Tako naglo napreduje večkrat zgodovina sveta!

la tudi drugo stran... In konec? Kdo je vedel?!

Zabeležene so lepe in ganljive scene iz kraljevega življenja med vojno, pri čem, ki kažejo, da je kralj Peter ostal tudi z žezlom v roki prevajalec knjige o svobodi, knjige demokratskega in pravičnega duha... Njegov beg z vojniki čez Albanijo je strašna Odiseja, v kateri je bil sivolasi kralj Peter enaka igračka v rokah usode kakor slednji raztrgan in lačen vojak. To so vladarske tradicije, katere bo smel izpovedovati njegov rod v časih najširje in najdoslednejše demokracije.

Kaj je bil kralj Peter v zgodovini, ki jo je doživel ves jugoslovanski narod? Prvi služabnik tiste države, ki živi v našem ljudstvu in ki bo ostala v našem ljudstvu. Služabnik ideje Osvobođenja in Ujedinjenja, reprezentant demokratske volje naroda, ki se je otresel jarma svojih tlačiteljev in si gradil lastno, vedno lepšo, vedno obsežnejšo državo.

Da, kdo je ob njegovem kronanju slutil, da bo on nekoč naš kralj, slovenskih planin, ljubljene slovenskih mest in vendar ga danes vsi slavimo kot predstavitelja svobodne, državotvorne volje, ki je izšla iz jugoslov. ljudstva in zrušila despotске prestole tujcev. Radujemo se naše svobode in zaupamo v žezlo, ki ga drži kraljev mladostni sin. Priznavamo zgodovinske in psihološke sile, ki dajejo sij in slavo temu žezlu. Verujemo v našo veliko bodočnost.

Klanjamo se kralju in mu na Petrov dan sporočamo udanost in zahvalo za njegovo požrtvovalno službo Narodu. Radosno nek vile nad Triglavom klikcu, svi smo s Tobom, Karadžordževiću...

v srbskem jeziku svojim rojakom, ki so stali v težki borbi za politične in državljanske pravice.

Kralj Peter je poznal življenje. — Vladarji s starimi rodbinskimi tradicijami so ga bili poznali le toliko, kolikor so dopuščali njihovi enostranski vzgojitelji. Slišali so samo eno plat, druga jim je bila docela neznana. Peter Karadžordžević je bil vzgojen sredi življenja za življenje. Njegova vzgoja ni bila dvorna, ampak človeška. Od tod izhaja toliko lepih potez v njegovem značaju, kakršnih nima noben drug evropski kronani vladar. L. 1871 se je boril v francoski vojski proti Pruski. Kaj ga je bilo gnalo v francosko armado? Vedel je pač, da je bila ta vojna Franciji vsiljena in da se ogromna masa Nemcev že zbira krog svojega središča ter pripravlja fizično ter moralno, da zavlada nad Evropo. Ko je bil že vladar na srbskem prestolu, je nemški cesar Viljem II. utrdil ob Bo-

Petar Mrkonjić se je imenoval naš kralj, ko se je kot francoski major boril na strani vstajev proti turški grozovladi v Bosni. Bili so to romantični časi njegovega življenja, časi hajduštva v plemenitem smislu narodnih legend. Boril se je proti Porti, boril pa posredno tudi proti Dunaju. Turčija in Avstro-Ogrska ste ležali ko težka mora na prsih slovanske raje. Najprej je bilo treba uničiti polmesec. To je bil program za bližnjo bodočnost, ki je z njim hotel izpolniti prvo stran zgodovinskega poglavja izza smrti dunajskega zaupnika Milana Obrenovića. L. 1912. je bila ta stran izpisana s krvjo in solzami, a radostnim koncem: »Kosovo je maščevano.«

Kako je bilo pri sreči medtem že sivolasemu vladarju, ko je navalila na njegov narod nova nesreča: vojna z Avstro-Ogrsko. Vedel je, da je tudi do tega moralo priti, da bo Nemezis priče-

Razkritja o zaroti v Dolnji Lendavi.

Poročali smo, da so naše oblasti v Dolnji Lendavi prišle na sled organizirani zaroti proti jugoslovanski vojski, ki je imela namen, pripraviti madžarski vpad v Prekmurje in Medžimurje. Kakor nam poročajo iz Varaždina, se vrše pred tamošnjim vojaškim sodiščem preiskave proti madžarskim špijonom, ki so delovali v Prekmurju in Medžimurju. 20 osebam je dokazano, da so stale v zvezi z madžarskimi vohunskimi sekcijami. Tem temnim elementom se je posrečilo izzvati v Prelogu pobuno tamošnjih madžarsko-radičevskih kmetov, katero pa so naše oblasti zadušile na obziren in previden način. Ta pobuna je dala povod k aretacijam, ki so sedaj razkrile madžarske načrte. Sedež zarotnikov je bila Dolnja Lendava, kjer bi imeli naše čete napasti oboro-

ženi kmetje in madžarska vojska. Ta priprave so pa temeljile na lažnji vesti, razširjeni z madžarske strani, da bo 28. junija posebna antantna komisija, določila Muro, morebiti celo Dravo kot mejo.

Med madžarskimi špijoni se je odlikoval posebno neki Elek Schwanz, ki je otvoril v Lendavi trgovino, da bi lažje vohunil. Dalje se nahajata med aretiranci en bivši avst.-og. stotnik in en aktivni madžarski kapetan. Ta razkritja so velezanimiva, ker kažejo vso podlost madžarske politike. Iz čeških listov povzamemo, da so Madžari pripravljali koncem junija vpad na Slovaško. Istočasno bi imel izbruhniti komunističen puč v Vojvodini in napad madžarskih čet na jugoslov. vojsko v Prekmurju, madžaronski in radičevski kmetje v Medžimurju pa bi se uprli. Tudi če ne pripisujemo tem pojavom notranje zveze in skupnega izvora ter se omejimo samo na prekmursko mejo, je jasno, da hočejo Madžari inscenirati neljuba presenečenja za prihod medzavezniške delimitacijske komisije. Madžari trdno upajo na rektifikacijske meje, v najslabšem slučaju vsaj v lendavskem odseku. In kaj delamo mi? Delamo politične komedije radi čisto osebne zadeve, kakor je odstavitev nezmožnega župana v Dolnji Lendavi g. Severja. Slepa slovanska nesloga in omejenost!

Notranja in zunanja • politika.

* **Klerikalci mobilizirali Protiča.** Separatistični listi javljajo, da pride v Slovenijo g. Stojan Protič, ki bo govoril na shodih Slovenske ljudske stranke. Protič hoče oživitviti opozicijski blok v parlamentu in zediniti vse separatistične stranke na skupni platformi. Ta opozicija bi prevzela vladno, ako bi moralo ministrstvo g. Pašića odstopiti. — Značilen pojav v našem političnem življenju! Protič je po svoji politični preteklosti trgovski srbski separatist in velik oseben nasprotnik g. Pašića. Kakor se je v angleški liberalni stranki vršila borba med Asquitom in Lloyd Georgeom, tako se je v radikalni stranki vršil dvoboj med Pašićem in Protičem. Ker je Pašić zmagal, je stopil Protič v ostro opozicijo in hoče svojega tekmeča vreči na tla na način, da ustvari enoten opozicijski blok. Sicer pa ta ideja nikakor ni napačna. Če se bo Protiču res posrečilo najti enotno platformo za vse opozicijske stranke, tedaj bi to pomenilo napredek v našem političnem življenju. Brez dvoma bi bile morale vse stranke popustiti in bi tudi Radič obrnil svoj voz na tir jugoslov. kraljevine. Ampak mi ne verujemo da bo imel g. Protič kaj uspeha. Da bo nastopil v Sloveniji v družbi z največjimi srbofobi, ki so povrh tega sužnji rimske Sylabus, je dovolj značilno za resnost Protičeve politične akcije. Protič, ta osovraženi rovar za časa vladne koncentracije z Drinkovićem,

Korošcem in dr., bo postal politični priganjač klerikalcev, čijih volilno geslo je bilo „Proč od Srbov“! Zelo zanimivo!

* **Seja vrhovnega sveta v Boulogne.** Prihodnja seja vrhovnega sveta se bo najbrž vršila v drugi polovici mesca julija v Boulogne. Od prve napovedi te seje, ki je bila v glavnem posvečena gornješlezijem vprašanju, se je dnevni red znatno razširil. Turško-grška vojna, ogrožanje Carigrada in arabska država v Bagdadu zahtevajo pozornost vrhovnega sveta, ki se bo bavil s razdelitvijo Slezijske, odpravo sankcij ob Renu, pomozno akcijo za Avstrijo in najnужnejšimi evropskimi problemi.

* **Japonci in Rusi.** Angleško vlada je Japonsko obvestila, da je vsled razmer v Vzhodni Sibiriji prisiljena zašesti Wladiwostok, otok Sahalin in več drugih krajev, dokler ne bo dosežen sporazum z zakonito rusko vlado. Kolikor je angleški vladi znano, Japonska otoka Sahalin ni anektirala.

* **Trockij o ekonomskem propadu in bodočih vojnah.** Na drugem zasedanju III. internacionale je Trocki med drugim izjavil, da buržoazija Evrope precejnjuje svojo moč, vsled tega, ker je končal komunistični pokret v zadnjem času pri posameznih, neorganiziranih poskusih z neuspehom. Buržoazija se brezumno boji boljševizma, kakor je to bilo leta 1919. Nadalje je Trocki razpravljal o ekonomskem razpadu posameznih držav. Po njegovem mišljenju je znašala žetev l. 1920. 720 milijonov pudov manj kot v predvojni dobi, medtem ko se je prebivalstvo pomnožilo za 30 milijonov. V Nemčiji je znašala žetev pred vojno 15 milijonov pudov, a danes samo 5.200.000 pudov. Državni dolg je narastel na 250 milijard v zlatu. Položaj Nemčije imenuje Trocki državni bankrot. Francija v trgovini nazaduje. Uvoz je v zadnjih dveh letih presegel izvoz za 37 milijard frankov. Letni proračun izkazuje 5 in pol milijard deficita. Anglija polagoma izgublja svetovno nadvlado. Angleške funte je izpodrinil ameriški dolar. Državni dolg se je enajstkrat pomnožil in produkcija premoga je padla na 20 odstotkov. Amerika in Japonska sta obogateli na račun bedne Evrope, pa tudi one že čutita posledice evropske finančne in ekonomske krize. Neizogibni so novi svetovni konflikti. Trocki pravi, da z matematično natančnostjo lahko proračuna, da se bodo l. 1924 spopadle Zedinjene države z Anglijo in Japonsko. Moč evropske obožene sile je narasla za 30 odstotkov, ker morajo mnoge nove narasle države v svojo zaščito držati vojsko. Proletariat vsega sveta stoji pred svetovnimi dogodki: na eni strani mnogovrstne vojne, na drugi strani pa propast industrije in padanje produktivnosti dela. Svoj govor je končal z besedami, da je treba izkoristiti vsako priliko, da se uvrstijo delavske vrste.

* **Konflikt med Francijo in Španijo.** Po londonskih poročilih je stopil problem bodočnosti Tangera vsled nespo-

razuma med Francijo in Anglijo v akuten stadij. Že junija je opozarjal »Times« na nevarnost, ki preti evropski politiki vsled tega spora. Anglija zastopa stališče, da ostane Tanger tudi nadalje pod suvereniteto maroškega sultana, ter se ne sme nacionalizirati, ampak ostane mednarodno pristanišče. »Times« izrecno opozarja na to, da so koncesije za zgraditev in vzdrževanje luke že oddane nekemu internacionalnemu društvu. Nadalje pravi list, da o skupni upravi Tangera med Francijo in Španijo ne more biti govora. Mesto tega predlaga, da si Francija in Španija razdele luko tako, da bo lahko Španija tam izkrcavala svoje čete in jih direktno odpemila v svojo cono. Če pa nikakor ne morejo doseči sporazuma, naj reši to vprašanje Zveza narodov. Med tem pa je nastal konflikt ravno zaradi točke, ki jo je smatrala Anglija za rešeno. Francija si je dala od maroškega sultana prenesti pravico na upravo luke ter je pri tem ignorirala vse mednarodne ugovore. Tako je spravila Francija luko pod svojo oblast. — Anglija pa popolnoma zavzema stališče Španije. Ona se mora ozirati na svoje islamske podanike, ki nikakor ne bi trpeli, da bi se suvereniteta maroškega sultana, ki igra v islamu znatno vlogo, na kakoršen koli način omejila. Stališče Anglije odgovarja interesom, ki jih ima slično kakor na Portugalskem, tudi v Španiji. V zadnjem času je dobila Španija značajne koncesije o internacionalni angleški politiki. Te koncesije so bržkone v zvezi s konfliktom, ki vlada med njo in Francijo glede Maroka.

Zanimivosti.

Spasoje Stejič. Radi ugotovitve identitete atentatorja Stejiča je bil zašlišan tudi njegov oče Julije Stejič, bivši občinski pisar v Turški Kaniži, ki je med drugim izpovedal tudi sledeče: Jaz sem oče Spasoje Stejiča, a poleg njega imam še enega sina Vladka, ki je ključavničar v Budimpešti in hčer Olgo. Z ženo Marijo, ki se nahaja sedaj pri njenem bratu Dančicu Baslinu v Adi, ne živim skupaj že več nego deset let. Spasoje se je učil za trgovskega pomočnika v Kiškunsalažu, ter se po dovršenem učenju podal v Budimpešto, kjer je bil leta 1914 potrjen v vojak ter pridelen 5 pešpolku. Kot vojak je prišel na gališko fronto, kjer so ga vjeli Rusi. V ujetništvu se je nahajal do leta 1918. ko se je povrnil nazaj v Budimpešto, kjer sem tedaj živel tudi jaz. V Budimpešti se je nahajal tudi za časa revolucije. V Turško Kanižo je prišel l. 1919, da dvigne v župnišču krstni list, jaz pa tedaj še nisem bil v Kaniži. V mladosti, kolikor mi je znano je bil neinteligenten, neumen in sploh tudi nemoralen in pijanec a poleg vsega tega pristopen tudi za vsako lumparijo. Nekoč se je v Budimpešti stregel pri kartanju s svojimi soigralci ter zadobil več težjih ran, tako da so ga morali prinesiti domov. Če je bil v kaki

organizaciji, mi ni znano, gotovo pa je, da bi se bil dal pridobiti za vsako slabost, tudi za najhujši zločin. Za časa ko je bil v ujetništvu mi je pisal, le redkokdaj in to le kje se nahaja in da je zdrav, ko pa se je vrnil, mislo ni več pisal. Kakor sem že povedal je glup in zato sem prepričan, da atentata ni izvršil po lastnem nagibu, temveč pisal. Kakor sem že povedal, je gih. Ko sem bil lansko leto v Novem Sadu, sem se slučajno sestal z njim in ob tej priliki mi je dal 10 dinarjev. Na vprašanje, od česa živi in s čim se peča, mi ni odgovoril nič, temveč mi je samo zagrozil, naj se varujem. Zakaj, tega mi ni povedal in tudi sam nisem mogel razumeti. To je sodba lastnega očeta o svojem sinu atentatorju. Vsekakor zanimiva.

Dnevna kronika.

Maribor, 11. julija.

— **K rojstnemu dnevnu Nj. Vel. kralja Petra.** Dočim se po vseh krajih in mestih naše države praznujejo narodni prazniki kar najslovesnejše in s splošnim počitkom, se v Mariboru, kakor smo opazili osobito na Vidov dan, ignorirajo. Temu pa mora biti enkrat za vselej konec. Kakor poročajo iz Ljubljane, ostanejo tamkaj jutri vse trgovine in vsi obrati zaprti, zato pozivljamo naše podjetnike, da store isto. Ker pa vemo, da pri nekaterih vsi pozivi nič ne pomagajo, si jih bomo zapomnili ter objavili njihov imena, da bodo tudi na najpristojnejših mestih izvedeli, kdo spoštuje našo državo, naš narod in njenega sivolasega vladarja. Isto velja glede zastav, katere bi si bil pač vsak hišni posestnik že lahko nabavil tekom teh treh let, kar obstoja naša država.

— **Prebivalstvu Maribora!** Povodom rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra I., dne 12. julija 1921, vabim cenjeno prebivalstvo, osobito pa hišne posestnike mesta Maribor, da razobesijo na hišah državne, odnosno narodne zastave. Vladni komisar: Poljanec, s. r.

— **Praznovanje rojstnega dne kralja Petra na magistratu.** Povodom praznovanja rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra I., dne 12. julija 1921, ostanejo vsi magistratni uradi zaprti.

— **Pozor, mariborski trgovci.** Prejeli smo: Jutri, na praznik Nj. Vel. kralja Petra I., morajo biti vse trgovine ves dan zaprte. — Trgovski gremij.

— **Obhod narodne godbe.** O priliki jut. proslave rojstn. dne Nj. Vel. kralja Petra I. priredi naša novoustanovljena Narodna godba obhod po mestu. Godba gre ob 19. uri iz Narodnega doma pred glavarstvo, od tu pred mestni magistrat, kjer bo odigrala par komadov ter se potem preko Gosposke ulice zopet vrnila v Narodni dom.

— **Proti oderuhom s knjigami.** Na Češkem se je začela močna akcija proti oderuštju z knjigami. Tudi oficijski krogi s pečajo s to zadevo. Vsa poštena javnost se strinja z načelom, da v knjigotržstvu ne sme zavladati enormna

PIKAON:

Viteza Kljukonos in Krivonog.

(Pravljica).

Tam v južni deželi, kjer je modrina neba tako bajno krasna, kjer cveto poljane in livade lepše kot drugod in dehti duh po opojnem vonju rož, je živel v davnih, davnih časih narod, ki je slovel daleč naokrog radi svoje pridnosti, skrbnosti in gostoljubja. Ko se je naselil ta narod na tistih tleh, so bili tamkaj, kjer so sedaj vinske gorice, livade, vasi in mesta, sami temni, hladni gozdovi. S kamenitimi sekirami so posekali ta debela debla, požagali gosto, bodečo grmovje, preorali pepel in zemljo z lesenimi plugi ter zasejali v brazde žito in sočivje. Postavili so si svoja stanovišča in ker je bilo takih naselbin več, ustanovili župe. Poglavar župe, ki je bil vedno najstarejši in najpametnejši mož, je vladal skrbno in pridno, ter modro razsodil vsakojake spore.

Za njimi so prišle na njihovo mesto nove generacije, ki so bile radi izkušnje prednikov mnogo pametnejše. Po drle so te lesene trhle stavbe, ki niso mnogo varovale pred vremenskimi

vplivi ter jih nadomestile z zidanimi. Tako so nastala mesta, trgi in vasi.

Toda svobodo, srečo, zadovoljstvo in blagostanje niso uživali dolgo. S seve- ra je gledal na ta srečen narod že dolgo časa z zavistnimi očmi hudobni vitez Kljukonos, ki je hlepel po gospodstvu nad temi lepimi, bogatimi pokrajina- mi. Ali bal se je tega naroda, zakaj možje so bili veliki in močni kot hrast in njihove ostre puščice, so zgrešile malokdaj svoj cilj.

Ker jih s silo ni mogel premagati, si je izmislil hudobnež Kljukonos peklenski načrt — ukaniti jih. Odposlal je po svojem slu starosti Dažbogu lastnoročno spisan pergamen, v katerem ga naproša, ako ga sme obiskati. Dažbog, ki sveda ni mogel slutiti zahrbtnega naklepa, je privolil na ta obisk z veseljem ter takoj dotični večer sklical župne svetovalce, s katerimi bi se pogovoril o kolikor mogoče najboljši dostojnem sprejemu sosrednega vladarja. Takoj se je izdal na ljudstvo proglas, po katerem se mora smatrati dan prihoda viteza Kljukonosa kot narodni praznik. Vsi prebivalci naj oblečejo svoja najboljša oblačila, okrasijo svoje hiše z lipovim cvetjem ter postavijo mlaje. —

Narodna slavnost in ljudska zabava naj bi se priredila na najlepšem okoliškem travniku.

Napočil je dan, ko bi smel dospeti sosed-vladar. Plapolali so v sveži jutranji vzduh narodni praporji, mesta, trgi in vasi so bili spremenjeni v prave vrtove in ulice, po katerih naj bi stopal vitez Kljukonos, so bile posejane z dehtečim cvetjem. Kako veselje, živahnost, slavnostno razpoloženje! S tem je pokazal ta dobri narod, kako zna spoštovati svojo prдавno šego gostoljubnosti.

Cisto zunaj mesta, med dehtečimi žitnimi polji, je razstavil sivolasi Dažbog svoje častno spremstvo, svetovalce, meščanstvo in ljudstvo. Najlepši deček in deklica sta prinesla tudi soli in kruha, s katerim bi se gost sprejel.

Solnce se je dvignilo že visoko na zenit, ali o vitezu še ni bilo sledu. Pač tam v daljavi je bilo opaziti na levi ce- sti oblak prahu, ki se je vidno večal. Še nekaj nestrpnih pričakovanja polnih trenotkov in pred starostno Dažbogo- jem stalo na openjenih vrancih krdele v železje oblečenih vojščakov, na čelu jim vitez Kljukonos. Že ta hip je imelo ljudstvo neprijeten občutek, ko je

Kljukonosov obraz bil tako oduren in oči, ležeče pod namršnjenimi obrvmi, tako neodkritosrčne, ali kljub temu je zaorilo iz tisočerihih grl gromovito »Slava«, ko ga je Dažbog pozdravil v imenu svojega prebivalstva in sta mu deček in deklica ponudila po domači šegi sol in kruh. Pri tem je stopil Kljukonos s konja, objel starostu ter mu pritisnil na čelo poljub.

Po vseh ulicah, koder se je pomikal sprejeto, se je metalo na Kljukonosa, Dažboga in tuje viteze cvetje. Ljudstvo ni nehalo dajati duška svojemu veselju, ko je videlo, s kakim zadovoljstvom ogleduje tuji vladar lične, čedne stavbe, šole, skladišča žita in vina ter vzoren red vsepovsodi. Včasih je stopil k kaki gručici črnolasih in temno- okih mladenk, jih pogledal v oči ter jih ddbrovljivo pogladil po svežih rde- čih licih, ki so ob njegovem dotiku še temnejše porudele. Najmlajšega sinčka Dažboga, Dušana, ki mu je zapel ljub- ko pesmico ter mu ponudil šopek cvetk, je Kljukonos dvignil v naročje in kna- lu ga je poredni malček vlekel za dolge muštake.

(Dalje prihodnjič).

trgovska dobičkaželjnost, ampak morajo biti knjige kolikor mogoče po ceni, da bodo dostopna tudi revnejšim slojem. Zdravo načelo, ki kaže lep kulturni razvoj na Češkem. In mi?

— **Berači v Mariboru.** Maribor ima zadnje tedne nenavadno mnogo beračev. Ne le, da je domačih cela četa, ampak tudi od zunaj prihajajo mnogi vedoči, da se jim v mestu ponuja najboljši "zaslužek". Mestna sirotišnica je polna teh ljudi in jih ne more več sprejeti. Včeraj je policija zopet aretirala kakih 8 beračev, ki so došli v Maribor iz drugih krajev. Odposlali so jih v njihove domovinske občine.

— **Naš mejni promet.** 16. julija je bil odprt tranzitni promet preko avstrijskega ozemlja iz Maribora v Ljubljano. Ni še preteklo mesec dni, pa že prihaja z avstrijske strani grožnja, da bo promet ustavljen. Velenjski poslanci Hampel in tov. so te dni v dunajskem parlamentu zahtevali, da naj Avstrija z ultimatom prisili Jugoslavijo k ureditvi mejnega prometa. Kanceler Schober je odgovoril, da je vlada poslala v Beograd noto, ki v njej zahteva, da se to vprašanje reši do 1. julija, sicer bo Avstrija vstavila tranzitni promet med Mariborom in Ljubljano. Javnost bi zanimalo izvedeti, kako je pravzaprav s tem mejnim prometom, ki se prostira z avstrijske strani. V naših obmejnih krogih se govori, da je avstrijska vlada sprejela zahteve nemškega obmejnega prebivalstva, ki si predstavljajo ureditev mejnih odnosov na isto poseben način. Zahtevamo, naj kompetentne oblasti pojasnijo našo javnost, kakšne zahteve so stavili Avstriji in naj preprečijo ustavev tranzitnega prometa na gornji progi.

— **Razmejitev na Koroškem.** Vest, da bo razmejitevna komisija določevala mejo nasproti Madžarski, ker je došel iz Pariza ukaz, da se razmejitev na Koroškem preloži, je bila izmišljena. Razmejitevna komisija bo pričela se prihodnje dni z razmejitenim delom na Koroškem, začeni na črti Peč.

— **Mariborčanka, doktorica medicine.** V Pragi je bila promovirana za doktorico medicine ga. Valerija Valjavec, Mariborčanka.

— **Članom kluba rezervnih častnikov v Mariboru.** Clanske legitimacije se izdajajo vsaki dan od 8. do 12. ure predp. pri klubovem blagajniku Fr. Skasa, kred. društvo mestne hranilnice Orožnova ul. št. 2, II. nadst. proti plačilu zneska 22 K (celoletna članarina). Opozarja se, da veljajo imenovane legitimacije kot vabilo k elitnemu častniškemu plesu dne 12. t. m. in sploh k vsem enakim prireditvam.

— **Burno zborovanje tuk. podružnice stavbinskih delavcev.** V nedeljo dopoldan je imela tukajšnja podružnica stavbinskih delavcev društveno zborovanje, pri katerem je prišlo do hudih prekanj glede uporabe zneskov, ki jih je sprejela podružnica v svrhu razdelitve podpor med stavkajoče člane za dobo stavke v mesecu aprilu in maju letošnjega leta. Dosedanji predsednik Salamon se ni mogel izkazati glede uporabe zneska 50.000 K, vsled česar so ga razburjeni zborovalci odstavili kot predsednika in na njegovo mesto izvolili g. Krambergerja. Salamonu je trda predla in bili bi ga pretepli, da ni policija segla vmes. Mnogo se je govorilo tudi, da je Salamon prodal stavbinske delavce komunizem in je stavka radi tega propadla.

— **Narodna veselica v Pesnici.** Ker se predzadnje nedeljo narodna veselica v Pesnici ni mogla vršiti po sporedu, ki je bil določen, se je vršila včeraj popolnoma s celotnim programom. Iz Maribora so vozili v Pesnico trije vlaki, od katerih je bil osobito oni ob 15.30 poln našega narodnega občinstva, ki je pohitelo da podpre našo krepko se razvijajočo narodno delo ob meji. Veselico, ki se je vršila na travniku za gostilno g. Smonika je posetilo razen izletnikov iz Maribora tudi mnogo domačinov iz Pesnice ter iz sosednjih vasi. Glavne točke so bile nastop jareninskega in šentjakobskega Sokola, nastop mariborskega naraščaja pod vodstvom br. Cotarja, nastop pevskega društva »Obmejni Zvon« iz St. Ilja, godba in končno ples. Presenetil nas je najbolj lep napredek našega obmejnega Sokola iz

Jarenine in St. Jakoba, ki je pokazal, kaj se da napraviti z resno voljo tudi tam, kjer je še nedavno vladalo nemčurstvo in nazadnjaštvo. Z uspehom gmotnim in moralnim moremo biti popolnoma zadovoljni. Ako bomo zidali na tem temelju dalje, potem se nam ni treba bati bodočnosti.

— **Društvo jug. akademikov.** V sredo, dne 13. t. m. ob 20. uri se vrši v društvenih prostorih v Narodnem domu sestanek vseh tukaj se nahajajočih članov društva. Ker je sestanek radi kongresa jug. napr. akad. omladine v Ljubljani izredne važnosti, zato prosim, da se ga člani točno in polnoštevilno udeležijo. S. Lutman, t. č. vodja.

— **Pisarna društva postrežnikov.** ki se je dosedaj nahajala v Vetrinjski ulici št. 11, se je 10. t. m. preselila v Slovensko ulico 22 pritličje.

— **Velika planinska slavnost v Rušah** se vrši iz tehtnih razlogov dne 7. avgusta in ne 14., kakor se je prvotno poročalo. Veselico priredi Podravska podružnica SPD povodom svojega dvajsetletnega obstanka. Ruše so bile še edina narodna postojanka v mariborski okolici in dravski dolini in Nemci so se zagagnjali vanjo kakor nekdanj Turki v Siget. Krstili so jo za Mah Beograd. Iz Ruš so tirali leta 1914 23 narodnih mučnikov v ječe. Ker so Ruše zanimiv kraj, se zberejo 7. avgusta tamkaj zavedni Slovenci in Jugoslovenci od blizu in daleč. V Rušah si podajo isti dan desnice planinci od vseh vetrov in narodni mučniki iz raznih krajev naše domovine. Za veselje in razvedrilo se bode skrbelo v polni meri. Novo ustanovljena mariborska narodna godba, 24 mož, pevsko društvo »Drava«, 90 pevk in pevcev, in druga razna društva sodelujejo. V cirkusu Buffalo-Bill se bodo videle zanimivosti iz celega sveta v panorami se bodo videle prazgodovinske izkopine iz Ruš, streljalo se bode z »daljnostreljajočim« in nemškim topom itd. Ruše so pa tudi znane po dobri »kaplici«. Zato takrat vsi v Ruše!

— **Ljubavna drama v cirkusu.** Pred nekaj dnevi je prispel v Maribor cirkus Renlow, ki je bil poprej tudi v Ljubljani in v Celju. Med raznimi artisti tega cirkusa je vzbudila skoro največjo pozornost dvojica akrobatov g. Christensen in gđna. Guiletta. Mlada umetnica je stopala večer za večerom pred občinstvo s smehljajem na licu, v sreču pa je nosila žalost in nesrečo, kajti on, ki se je zaljubil vanjo, ni hotel o tej ljubezni ničesar čuti. Včeraj je imela z njim, ki je sin ravnatelja cirkusa, nastop, po katerem je skienula, da si konča življenje. Odsla je okrog polnoči na stari dravski most ter se vrгла v valove reke. Toda pred smrtjo se čisto premislila tudi samomorilci in tako se je premislila tudi gđna. Guiletta ter pričela klicati na pomoč. — Njene obupne klice sta čula dva gospoda, skočila za njo v Dravo, jo rešila ter prenesla nezavestno na rešilno postajo, kjer so jo potom umetnega dihanja v teku ene ure zopet spravili k življenju. Gđna Guiletta se zove s pravim imenom Erzika Paksi, je 21 let stara ter rojena v Subotici.

— **Nezgoda.** Včeraj ob 17 uri popoldne je 55 let stari Amaliji Pečar, so-progi ključavničarja Južne železnice na vojaškem vežbališču počila glavna žila na levi nogi. Rana je silno krvave-la in je moral priti na pomoč rešilni oddelek, ki jo je z avtom prepeljal na njeno stanovanje.

— **Nesreča pri kolesarjenju.** Včeraj krog 11 ure dopoldan je na Tržaški cesti padel s kolesa 17 letni trgovski zastavljenec Adolf Goldes ter si izvil nogo. Rešilni oddelek mu je podelil prvo pomoč.

— **Ljubljanka, dolga vas.** Nek ljubljanski list poroča, da se je Ljubljana izpremenila v pravo vaško idilo, ker se iz Ljubljane vsako noč oglašajo kvakanje žab, ki tekmuje z vriski ponočnjakov. Spavaj mirno spanje, naša idilična prestolnica, zakaj dokler kvakajo v tvoji sredini žabe, ni nevarnosti, da bi kdo po raznih kulturnih in političnih škandalih sodil, da se izpreminjaš v moderno vlemesto.

— **Za bodočo vojno.** Kakor poroča nek ameriški list, je nek Anglež po imenu John Temple iznašel nov top, s

katerim je mogoče 5. ton težko kroglo izstreliti petsto kilometrov daleč z brzino pet do deset kilometrov na sekundo. Če le ni ta vest brzokрила ameriška »raca«.

— **Nadutost nemških znanstvenikov.** Kako je znanost odvisna od politike, spričuje naslednji slučaj, ki ga objavlja londonski »Daily Telegraph«. Nek nemški učenjak je iznašel sredstvo proti tropični boleznii spanja. Oficijelne osebnosti z vseh strani sveta so stopile v stik z nemškimi znanstvenimi društvi, da bi bile deležne te iznajdbe, ki ima z ozirom na silno razširjenost omenjene bolezni velikanski pomen. Dobile so pa odgovor, da uboga Nemčija, kateri so oropali vse kolonije, ne mara podpirati onih, ki so ta rop zakrivili. Angleška vlada je morala storiti diplomatske korake pri berlinski vladi in je na ta način dosegla nekatere olajšave glede dobave označenega zdravila. Vredno je zabeležiti ta slučaj nadutosti nemških znanstvenikov. Pri nas se mnogo govori o internacionalizmu; ta slučaj nam kaže, kako se oklepajo nacionalizma znanstveniki enega največjih narodov, dasiravno je medicinska znanost izmed vseh panog človeškega dela najbolj internacionalna.

Kultura in umetnost.

× **Narodna godba.** Opozarjamo vsa ona društva in posameznike, ki bi potrebovali mariborsko narodno godbo, da to sporoče pismenim putem g. Roberta Vanousu, kapelniku v Studencih pri Mariboru, Aleksandrova cesta št. 15. Osebnost se z gospodom kapelnikom lahko govori med 14 in 15 uro v kavarni »Central«.

Sokolstvo.

o **Zlet Koroškega sokol. okrožja.** Dne 17. julija ima Koroško sokolsko okrožje svoj okrožni zlet v Marenbergu. Mladi Sokol Marenberg-Vuhred se za ta zlet že pridno pripravlja. Vabimo vse prijatelje Sokolstva na ta dan v Marenberg. Ne gre pri tem samo za to, da pokažejo najmlajši Sokoli svoje vspehe v telovadbi in sokolski disciplini, temveč poglavitno za to, da se okrepi narodna misel v teh nekdanj tako zagrzjenih nemških krajih. To bo prvikrat po dolgih letih germanizacije, da priredijo Slovenci v Marenbergu, tej nekdanji »nemški obmejni trdnjavi«, svojo narodno veselico. Gotovo lep uspeh, če se vpošteva, da slovenski kmet iz okolice do prevrata v trgu ni smel izpregovoriti slovenske besede. Za izletnike iz Maribora in okolice se nudi lepa priložnost, spoznati ta čedni in prijazni kraj. Vlak gre zjutraj ob 5 uri iz Maribora in se vrne ob pol 22. uri. Za dobro postrežbo pri zmernih cenah bo poskrbljeno. Natančen spored se še objavi. Pridite Sokoli in prijatelji Sokolstva.

Sport.

: **S. S. K. Maribor: S. V. Rapid 3:3 (2:1).** Tekma med navedenima kluboma se je odigrala na Rapidovem igrišču 10. t. m. Igrišče je za resnejše tekme premalo in neenako veliko. Polčas je bil 2:1 za Maribor, v kljub temu da je igral od 26. minute samo z desetimi igralci. Očito premoč, ki jo je Maribor kazal prvi polčas igre, je v drugem polčasu zgubil. Se-le proti koncu igre se je zonet povzpela do nadmoči. Končni rezultat 3:3. Rapid je večkrat prešel v zelo surovo igro. Občinstvo, po večini nemško, je mirno ali skoro stalno izražalo na čuden način svoje velike simpatije za »Rapid«. Zakaj?!!

: **Naraščaj S. S. K. Maribor** je v predigri premagal naraščaj »Rapid« z rezultatom 2:0

: **Kolesarska dirka Ljubljana—Maribor.** Včerajšnja kolesarska dirka na progi Ljubljana—Maribor je uspela kar najlepše. Incidenta ni bilo nobenega. Prvenstvo je dosegel g. Solar, ki je prevozil progo Ljubljana—Maribor v 4 urah 45' 34" 1/4, za njim je prišel g. Ogrin, za tem v razdalji pol kolesa pa g. Siškovič, vsi Ljubljancani. Na 4, 5 in 6 mestu so bili Zagrebčani: Znidarič, Dokanović in Sović. V težki

skupini so bili prvi g. Bar, drugi g. Zanoškar, med senjorji pa Porenta.

: **Sport.** Izšla je 27. in 28. številka (v enem zvezku) s sledečo vsebino: Mladina k sportu! — Moštvo francoske nogometne federacije v Ljubljani. — Napačna metoda. — Francoski profesionalci. — Pravila jugosl. kutoraškega saveza. — Dirkalni pravilnik JKS. — Društvene vesti.

Gospodarstvo.

g **Mariborsko sejmsko poročilo.** Na svinjski sejem dne 8. t. m. se je pripeljalo: 185 prašičev in 3 koze. Cene so bile sledeče: za plemenske svinje kg žive teže od K 20.— do 24.—, za polpitane svinje za zakol kg žive teže od K 20.— do 24.—, za mlade prašiče 6—8 tednov stare K 180.— do 300.—, za mlade prašiče do 4 mesece stare K 300.— do 400.—, za mlade prašiče pol leta stare od K 700.— do 1000.—. Knpčija je bila živahna. Mladi prašiči so se večinoma razprodali.

g **Madžarska noče zamenjati avstrijske novčance.** V dunajskih bančnih krogih vlada veliko razburjenje, ker Madžarska noče zamenjati v Budimpešto poslanih avstrij. novčanic ter jih je preluknane vrnila, češ, da so ponarejeni. Računa se, da je ponarejenih okoli 90 odstotkov, kar znaša večsto milijonov kron. Če bi madžarska vlada vztrajala na svojem stališču, bi imela Avstrija ogromno zgubo z nedoglednimi posledicami. Zveza bank in komisijonarjev ter zveza trgovcev z valutami in devizami energično protestira proti temu postopanju madžarske vlade, ki ima z ozirom na zapadno-ogrsko vprašanje brezdvomno politično ozadje. Kakor se javlja, se tudi od iz Nemčije v Budimpešto poslanih novčanic ni niti ena pripoznala.

g **Mednarodni semenj v Frankfurtu.** Naša trgovska agencija v Berlinu naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo v Frankfurtu na Majni v času od 21. do 27. avgusta t. l. mednarodni semenj vzorcev kmetijskih pridelkov vršil (št. 5398).

g **Nemški železni mostovi za Srbijo.** Na račun vojne odškodnine dospe v kratkem iz Nemčije za Srbijo okoli 80 vagonov železnega stavbenega materiala za mostove.

g **Kovanje drobiža v Rusiji.** V petrograjski kovnici za denar bodo pričeli kovati srebrn drobiž.

g **Padanje cen železa.** Praški listi poročajo, da cene železu padajo. V raznih podjetjih so se znižale povprečno za 6 do 7 odstotkov.

g **Svedska vlada kot delničar.** Svedska vlada je kupila za 2 milijona švedskih kron delnice premogokopa na Spiebergih. Društvo, čigar glavni delničar je seveda Amerika, je z delom že začelo.

g **Avstrijsko-romunska trgovska, obrtna in industrijska zbornica na Dunaju** so je osnovala pretekli teden na Dunaju s sodelovanjem članov finančnega, industrijskega, obrtniškega in trgovskega sveta Avstrije in Romunije.

g **Svicaški državni dolgovl.** Po švicarski uradni statistiki znaša državni dolg Švice 5 milijard 300 milijonov švic. frankov. Na leto plača Švica 250 milijonov frankov obresti.

g **Papirnata povodenj v Rusiji.** Po uradnem ruskem poročilu se je do 1. aprila t. l. natiskalo v Rusiji 1168 milijard rubljev. Do boljševiškega gospodarstva je bilo v prometu samo 22 milijard rubljev.

g **Rusko-romunska trgovska pogajanja.** Pogajanja, ki se vodijo v Odesi med ruskimi zastopniki in rumunskimi industriji, so ostala dosedaj brezuspešna. Rumunski industriji, ki so na lastno nevarnost a brez posredovanja zastopnika vlade začeli pogajanja, ponujajo rafinirani sladkor, steklo, sušno, zdravila, les in nafto. V zameno bi imeli dobiti stroje iz tovarn za sladkor v Ukrajini, ki vsled pomanjkanja surovin ne obratujejo. Temu pa nasprotuje delavstvo, ki ne dopusti, da bi se stroji odpremili.

g **Nepovoljno stanje trgovine na Primorju.** Tudi po odhodu Italijanov iz enega dela našega Primorja se trgo-

vina ni najmanj popravila. Manjka še vedno ono prirodno središče, v katerem je bila že od nekdaj osredotočena naša trgovina na Primorskem, t. j. reška luka. Osvobojeni otoki dovažajo svoje blago na manjših barkah v primorske luke, vendar ne najdejo dovolj odziva, ker je transport zvezan z izvanredno visokimi stroški. Voz, ki vozi približno 15 meterskih stotov, stane iz Cirkvenice do Plasa 600 K. Ta plus na osnovno ceno ne prenese niti eno blago. Ravno tako povzroča prevoz blaga iz luk na otoke naraščanje cen, vsled česar trgovci na veliko sploh ne nabavljajo.

g Konferenca proti praznikom. Trgovska in obrtna zbornica v Zagrebu je 6. t. m. sklicala posvetovanje gospodarskih in trgovskih krogov, da zavzamejo stališče proti brezkončnim praznikom raznih svetnikov in praznikom, ki nas v inozemstvu samo kompromitirajo, češ da smo država praznikov in brezdelja. Gospodarski krogi imajo dovolj tega razsipanja produktivnih dni in narodne energije zaradi cerkvenih, državnih in narodnih praznikov in smatrajo, da je v tem času, v katerem se nahajamo, najboljša proslava vsakega praznika podvojeno delo. Delo in produktivna sposobnost sta izpodrinili metalno podlago kot merilo valute, in naša valuta pada, ker se pri nas nič ne dela, ampak samo praznuje. Sklenjene resolucije prinesemo pozneje.

g Za znižanje cen v Beogradu. Gospodarsko finančniški komite je predlagal ministrstvu za socialno skrb, da svojega skladišča začne prodajati blago za 50 odstotkov ceneje, da bi se s tem cene v Beogradu nekoliko znižale.

g Pogajanja o ruskem posojilu v Berlinu. Trgovski delegat sovjetske Rusije. Kretinsky je došel te dni v Berlin, kjer se je začel pogajati s skupino Bleichröder in Komp. o posojilu v znesku 400 milijonov mark. Pogajanja doslej niso uspela radi nemške zahteve, da se v svrhu garancije posojila položi 20 milijonov zlatih rubljev.

g Rudnik zlata na Slovaškem. V Pezinku na Slovaškem so našli rudnik zlata.

Najnovejša poročila.

Nadaljnje preiskave o atentatu.

LDU Beograd, 9. julija. Po zaslišanju novih prič je preiskovalna oblast razkrila nove in važne stvari, ki kompromitirajo doslej še neosumljene osebe. K temu je največ pripomogel zaprti Mojzes. Preprosti soboslikar ve o atentatu in pripravah zanj več, kot bi se na prvi pogled mislilo. Po njegovi izpovedi je preiskava dognala, da je bil glavni in največji propagator revolucije poslanec Kovačević z delavcem Stejićem. Ta dva sta takoj po aretaciji komunistov 1. 1920 začela javno govoriti, da je treba čim prej razdreti sedanji družabni red. On je predlagal, naj se v Novem Sadu osnuje terorističen komite z mnogimi pododseki. Kakor hitro je bil ta predlog sprejet, so ga začeli udeleževati. Palinkas, ki je s Czakiem zakopal bombe na njegovem posestvu, izpoveduje, da ni vedel o atentatu nič. Pri tej izpovedi je tudi vztrajal, ko so ga konfrontirali s Stejićem. Mojzes pa trdi, da je bil Palinkas član terorističnega pododseka. Po izpovedbah drugih prič je ugotovljeno, da so bili, kakor je pokazala že predpreiskava, teroristični komiteji osnovani tudi v Zagrebu, Sarajevu, Ljubljani in Skoplju. Tudi v Nišu in Kragujevcu so pripravljali njih ustanovitve. Preiskava se bavi sedaj s tem, da bi dobila pojasnila o delovanju teh komitejev. Danes so v Novem Sadu aretirali več oseb, ki se v zvezi z atentatom. Pri preiskavi so zopet našli nekoliko bomb in pušk. Jutri bo preiskovalna oblast predložila sodišču v potrditev zahtevo izročitve novih oseb.

Trgovska pogajanja med našo državo in Italijo.

LDU Beograd, 10. julija. Po odmoru, ki je trajal nad mesec dni, so se predvčerajšnjim nadaljevala pogajanja med našimi in italjanskimi delegati za trgovsko pogodbo. Od važnih vprašanj je ostalo nerešeno vprašanje ribolova in brodarstva, kakor tudi vprašanje transporta blaga. Na včerajšnji in predvčerajšnji seji so se razpravljala samo ta vprašanja. Odločitev še ni padla. Danes dopoldne se je vršila ponovna seja, na kateri se je razpravljalo o ribolovu, med tem ko se bo na jutrišnji seji razpravljalo o brodarstvu. Po mnenju predsednika italijanske delegacije Luccioli je pogodba sklenjena do konca prihodnjega tedna. Sporna vprašanja, kakor vprašanje baroške luke in evakuacija III. pasu v Dalmaciji so popolnoma izključena iz teh pogajanj in se tokrat niso vzela v razpravo.

LDU Beograd, 9. julija. Zastopnik lista „Novosti“ je naprosil predsednika italijanske delegacije v Beogradu g. Luccioli: Zivljenske potrebe Jugoslavije in Italije zahtevajo, da živite obe državi v najboljšem prijateljskem razmerju, kakor morata dva hišna posestnika živeti kot soseda najbolje. Ze 30 let je moje delo to, da sklepam za svojo domovino trgovinske pogodbe z drugimi državami. Sedanje delo sem prevzel tem rajši, ker sem sklenil tudi poslednjo trgovinsko pogodbo s Srbijo 1. 1906. Vspričo sedanjega prehodnega stanja se morajo trgovinske pogodbe sklopiti samo za relativno kratko dobo, ker se razmere hitro izpreminjajo. Pogajanja trajajo dolgo, ker mora vedno en del čakati navodil svoje vlade, ki se nahaja izven kraja pogajanj. Ker je naša država že v stanju konsolidiranja, je treba večkrat del časa čakati na vaše podatke. Za naš sporazum pravzaprav ni nobenih ovir in v interesu obeh si moramo prizadevati, da odpravimo male zapreke. Pri vas so zamude našega povrata iz Italije po prvem odpotovanju iz Beograda tolmčili napačno. Zamudili smo se samo zaradi železniške stavke v Italiji. Vzrok, da trajajo pogajanja tako dolgo, je v tem, da je za najmanjše podrobnosti treba zbirati in pripravljati ogromno gradivo. Navzlic vsemu temu bomo imeli danes ob 17. svojo 16. in jutri 17. sejo. Neutemeljeno je bilo pri Vas tudi pisanje v zvezi vprašanja trgov. pogodbe z vprašanjem evakuacije. To ni bilo pravilno. Naše delo ni v nobeni zvezi s politiko. Mi imamo samo nalogo, da sklenemo trgovinsko pogodbo in to je povsod delo več mesecev. Tudi s pogajanjem med Beogradom in Rimom glede reškega in baroškega pristanišča nima naša delegacija ničesar vpravi. O tem se je pogajal delegat g. Quantieri. Ze nad dva meseca se mudim v Beogradu in sem iz osebnih in zasebnih vzrokov naprosil svojo vlado, da me kar najpoprej odpusti s tega mesta, da bi mogel odpotovati. Ne glede na to, katere osebnosti bodo nadaljevala pogajanja, se nadejam trdno, da bo v najkrajšem času podpisana trgovinska pogodba med Italijo in SHS.

Ministrski predsednik Pašić ozdravel.

LDU Beograd, 10. julija. Ministrski predsednik Nikola Pašić si je polagoma toliko opomogel, da se bo mogel tekom tedna vrniti k svojemu delu. Ko bo rešil najvažnejše posle, se bo po navetu zdravnikov podal v Marijanske Lazne.

Jugoslovensko-francoska trgovska pogodba.

LDU Beograd, 10. julija. Tekom prihodnjega tedna se prično pogajanja za sklep trgovske pogodbe med našo državo in francosko republiko. Ta pogajanja bodo v začetku vodili posebej določeni delegati našega trgovskega ministrstva in francoski upravnik poslov v Beo-

gradu. Pozneje, ko bo zbrano vse potrebno gradivo, bosta naša in francoska vlada določili posebne delegate za pogajanja.

Iz Gornje Slezije.

LDU Nauen, 10. julija. Po konferenci, ki jo je imel z zastopniki oblasti in voditelji strank iz Gornje Slezije, je državni kancelar dr. Wirth govoril pred zbrano množico in dejal, da so sankcije proti Nemčiji največja brezsmiselnost, ki se je doslej pojavila v Evropi. Nato se je pečal z Gornjo Slezijo in je rekel, da se Nemčija ne namerava polastiti te zemlje s silo, kakor je to hotel Korfanty, ampak s poostrenim delom. Korfanty in zavezniška komisija sta dokazala, da sta nesposobna upravljati nemško ozemlje. Ob splošnem odobravanju je zahteval v imenu pravice, da bi smeli po svoji volji živeti na tej lastni zemlji. Dr. Wirth je dejal, da so Poljaki pijani zmage, toda ne more razumeti, kako so mogli veliki narodi predati Gornjo Slezijo vstajem in zločincem na milost in nemilost. Državni kancelar je hvalil junaške italijanske vojake, ki so padli v borbi za načela evropske pravice, kakor tudi Angleže, ki so varovali deželo propasti. Državna vlada je napravila vse potrebno, da ostane usoda Gornje Slezije v rokah njenega prebivalstva, Francozi delajo velike težave. Francoski poslanik Laurent je grozil z vojno, ako bi Nemčija poslala državno brambo v Gornjo Slezijo. Državni kancelar je končno izjavil v imenu Nemčije, da bo napravil vse korake, ki so potrebni, da se razmere v Gornji Sleziji uredi in je pozval navzoče, naj delajo v tem smislu.

LDU Nauen, 10. julija. Angleški zastopnik medzavezniške komisije je došel v glavni stan Korfantijev in zahteval, da se njegov generalni štab takoj umakne do črte, ki jo predvideva sporazum. Korfanty je zahtevo odklonil, nakar je angleški zastopnik zahteval, naj komisija o tem odloči. Pri tej priliki so se Francozi zopet postavili na stališče Korfantija in francoski zastopnik je opozarjal na kvarne posledice, ki utegnejo nastati, ako se Korfanty odstrani.

Izlet zagrebških maturantov v Srbijo.

LDU Skoplje, 10. julija. Včeraj so zagrebški maturanti napravili izlet v okolico Skoplja ter posetili monastir Bogorodnice pri selu Pobuzje. Sinoči ob 22. so maturanti odpotovali z vlakom v Kradusko. Na kolodvor so jih spremili zastopniki oblasti in občine ter mnogo občinstva. Iz Kraduske bodo potovali v Prilep, kjer bodo posetili Markov grob in monastir Leskovac. Potem bodo nadaljevali pot v Bitolj, Ohrid in krenili preko Stuge, Kičeva, Ostrvara v Tetovo a od tam na Kosovo. Verjetno je, da se vrnejo v Skoplje in bodo morebiti po Ibarski dolini nadaljevali pot v Beograd. Zagrebčani so bili nenavadno navdušeni nad sprejemom in očarani od spomenikov naše slavne zgodovinske preteklosti.

Podpirajte Jug. Matico!

Glavni urednik: Radivoj Rehar.
Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Mala oznanila.

Glasovir (Stutzflügel) v dobrem stanju, se po nizki ceni proda. Glavni trg 18, Breznik. 961	Vdova išče mebl. sobo. Plača dobro. Ponudbe na upravo lista 954 2-2
Dobro moško kolo se proda. Muršec Martin, gostilničar v St. Iju. 957 3-1	Čevljarski učenec , meščan, se takoj sprejme. Naslov pove upravnistvo.
Posestvo se da v najem , eno uro od Maribora, obstoječe iz 11 oraloj zemlje in potrebnih gospodarskih poslopij vse ob okrajni cesti. Naslov v upravi. 895 7-7	Proda se več lesenih zabojev. Marib. tiskarna d. d.
Proda se spalna soba iz trdega lesa. Slovenska ulica 5. 956 3-2	Brivnica Frana Novaka na Aleksandrovi cesti št. 22 se priporoča.
	Na hrano in stanovanje se sprejme gospod ali gospodična. Krčevina 190/L. 950

Preklic.

Podpisani preklicujem neresnične besede, ki sem jih govoril o g. Jakobu Kelcu, krojaču v Mariboru, ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od sed-nega postopanja.

IVAN LAH.

Ure se najboljše in zanesljivo popravljajo v novi trgovini. **R. Bizjak** Gosposka ulica 952 7-2

500 K nagrade

onemu kateri preskrbi stanovanje eno do dve sobi s kuhinjo. Ponudbe na upravo pod št. 951 2-2

Restavracija na južnem kolodvoru v Mariboru

se priporoča potuločemu občinstvu

Priznana izborna kuhinja
Pristna vina in sveže pivo.

Fr. Stickler.

Preprodajalci popust!!!

Radi opustitve

galanterije igrač, porcelana itd. 958 3-2

R. Lorber-ja nasled.

:: Glavni trg šte. 16. ::

se prodaja

20 do 40% pod lastno ceno.